

METODOLOŠKO POJASNILO

Darja Šter

SKLENITVE ZAKONSKIH ZVEZ

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Sklenitve in razveze zakonskih zvez, Slovenija, letno (Prva objava),
- Sklenitve in razveze zakonskih zvez, podrobni podatki, Slovenija, letno (Elektronska objava),
- Demografski dogodki, Slovenija, četrtno (Prva objava)

Januar 2024

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	3
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	5
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	6
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	6
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	7

1 NAMEN

Namen objave podatkov je prikaz števila sklenitev zakonskih zvez v opazovanem letu.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki, je sklenjena zakonska zveza dveh oseb. Osebi, ki sta sklenili zakonsko zvezo, preučujemo glede na starost, spol, izobrazbo, status aktivnosti in teritorialno območje.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Osebe z običajnim prebivališčem v Sloveniji, ki so sklenile zakonsko zvezo v določenem referenčnem letu.

Zajetje je polno; to pomeni, da so v raziskovanje izbrane vse osebe z običajnim prebivališčem v Sloveniji, ki so sklenile zakonsko zvezo v določenem referenčnem letu.

Raziskovanje zajema podatke od 1. januarja do 31. decembra referenčnega leta.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo letno.

Podatke v raziskovanju Sklenitve zakonskih zvez (DEM-POR), poleg administrativnih virov, ki so osnova za raziskovanje, uporabimo tudi nekatera statistična raziskovanja in sicer iz:

- raziskovanja »Sestava prebivalstva« (DEM-PREB/ČL),
- raziskovanja »Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev« (SELSOC),
- Statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP).

Podatke, ki se zbirajo letno v okviru raziskovanja Sklenitve zakonskih zvez (DEM-POR) pridobivamo:

- iz administrativne zbirke Ministrstva za notranje zadeve (MNZ), in sicer iz Centralnega registra prebivalstva (CRP). CRP je osrednja podatkovna baza z najosnovnejšimi podatki o prebivalstvu Slovenije. Več:

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/pridobitev-osebni-podatkov-iz-centralnega-registra-prebivalstva/>

6 DEFINICIJE

Sklenitev zakonske zveze je postopek, pri katerem dve osebi skladno z veljavnimi zakonskimi predpisi skleneta zakonsko zvezo.

Prva sklenjena zakonska zveza je zveza, ki je bila sklenjena skladno z veljavnimi predpisi in jo je sklenila oseba, ki doslej še nikoli ni sklenila zakonske zveze.

Kot **nevesta** je šteta ženska, ki sklene zakonsko zvezo z moškim, v primeru zakonske zveze med osebama istega spola pa je to mlajša od obeh oseb.

Kot **ženin** je štet moški, ki sklene zakonsko zvezo z žensko, v primeru zakonske zveze med osebama istega spola pa je to starejša od obeh oseb.

Število sklenitev zakonskih zvez na 1000 prebivalcev je razmerje med številom sklenitev zakonskih zvez v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, pomnoženo s 1000.

Starostnospecifična stopnja poročnosti je razmerje med številom sklenitev zakonskih zvez v določeni starosti in številom prebivalstva enake starosti v koledarskem letu, pomnoženo s 1000.

Vrstni red sklenitve zakonske zveze je številčno zaporedje, ki pove, kolikokrat je oseba doslej sklenila zakonsko zvezo, vključno z zadnjo sklenjeno zakonsko zvezo.

Celotna stopnja prve poročnosti žensk je povprečno število prvih sklenitev zakonskih zvez na eno žensko v starosti 15–49 let v koledarskem letu. V primeru poroke med dvema ženskama, je v izračunu upoštevana mlajša.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Podatki na nižjih teritorialnih ravneh so objavljeni po Standardnih klasifikacijah teritorialnih enot NUTS (do ravni NUTS 3) in SKTE (do ravni SKTE 5):

<http://www.stat.si/statweb/Methods/Classifications>

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke smo uredili s kombinacijo sistematskih, individualnih popravkov in postopkov vstavljanja podatkov. Pri vstavljanju podatkov smo uporabili metodo logičnega vstavljanja in metodo notranjega darovalca.

Več o urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: [Prebivalstvo – Poroke](#) – Poroke, Slovenija, Poroke, regije in občine. Objavljeni so absolutni podatki in kazalniki do nivoja občin (klasifikaciji NUTS in SKTE).
- Prva objava (Prebivalstvo, Poroke in razveze): »Sklenitve in razveze zakonskih zvez, Slovenija«.
- Elektronska objava (Prebivalstvo, Poroke in razveze): »Sklenitve in razveze zakonskih zvez, podrobni podatki, Slovenija, letno«.

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Objavljanje začasnih in končnih podatkov je načrtovano. Zaradi potreb uporabnikov po pravočasnih informacijah objavimočasne podatke, ki ustrezajo merilom kakovosti uradnih statističnih podatkov, tudi če ne dosegajo kakovosti, ki jo je pri takih podatkih mogoče doseči s popolnejšim in točnejšim poročanjem. Podatke revidiramo, ker so lahko novejši, popolnejši oziroma kakovostnejši podatki bistveno boljša podlaga h kakovosti odločanja. Podatke o sklenjenih zakonskih zvezah dopolnjujemo in usklajujemo ob vsaki objavi četrletnih podatkov, zato so četrletni podatki za vsa opazovana obdobja referenčnega leta do objave končnih letnih podatkovčasni.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Podatki o sklenitvah zakonskih zvez se od leta 2008 dalje pripravljajo v skladu s spremenjeno statistično definicijo prebivalstva, ki je tudi mednarodno primerljiva. V skladu s to definicijo se med prebivalce uvrščajo osebe s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki v Sloveniji prebivajo ali imajo namen prebivati eno leto ali več in niso začasno odsotne iz Republike Slovenije eno leto ali več.

Pred letom 2023 med sklenjene zakonske zveze nismo všteli sklenjenih partnerskih zvez med istospolnima partnerjema; te so bile prikazane ločeno. Od leta 2023 zakon zakonsko zvezo opredeljuje kot skupnost dveh oseb (ne glede na spol), sklepanje partnerske zvez pa ni več možno, zato je ločeno prikazovanje nesmiselno.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Metodološka pojasnila:
 - Prebivalstvo, Slovenija, področje: Prebivalstvo, podpodročje: Število in sestava prebivalstva